

31989L0108

L 40/34

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

1989 2 11

TARYBOS DIREKTYVA**1988 m. gruodžio 21 d.****dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių greitai užšaldytus žmonėms vartoti skirtus maisto produktus, suderinimo**

(89/108/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 100a straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

bendradarbiaudama su Europos Parlamentu ⁽¹⁾,atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

kadangi greitai užšaldytų žmonėms vartoti skirtų maisto produktų (toliau – greitai užšaldyti maisto produktai) gamyba ir prekyba tampa vis svarbesnė Bendrijoje;

kadangi nacionalinių įstatymų dėl greitai užšaldytų maisto produktų skirtumai trukdo šiems produktams laisvai judėti; kadangi jie gali sudaryti nevienodas konkurencijos sąlygas ir dėl to tiesiogiai veikti bendrosios rinkos kūrimą ir veiklą;

kadangi dėl to šiuos įstatymus reikia suderinti;

kadangi šiuo tikslu Bendrijos reikalavimų taikymo sritį reikia kuo labiau išplėsti, kad jie būtų taikomi visiems žmonėms vartoti skirtiems greitai užšaldytiems maisto produktams ir apimtų ne tik produktus, toliau jų neperdirbant tiekiamus galutiniam vartotojui ir restoranams, ligoninėms, valgykloms bei kitoms panašioms visuomeninio maitinimo įstaigoms, bet ir produktus, kurie turi būti toliau perdirbami ar paruošiami;

kadangi šie reikalavimai neturi būti taikomi produktams, kurie neparduodami kaip greitai užšaldyti maisto produktai;

kadangi bet kuriuo atveju reikia nustatyti bendruosius principus, kuriuos turi atitikti visi greitai užšaldyti maisto produktai;

kadangi vėliau prireikus kai kurioms greitai užšaldytų maisto produktų kategorijoms gali būti priimtos specialios, papildančios bendruosius principus nuostatos tokia tvarka, kokia taikoma kiekvienai tų kategorijų;

kadangi greitojo šaldymo tikslas yra išsaugoti įprastas maisto produktų savybes greitojo šaldymo būdu; kadangi reikia pasiekti žemesnę nei -18°C temperatūrą visuose produkto taškuose;kadangi esant -18°C visi mikrobiologiniai procesai, galintys pabloginti kurio nors maisto produkto kokybę, laikinai sustabdomi; kadangi dėl to reikia palaikyti bent jau tą temperatūrą, su tam tikru techniškai neišvengiamu nukrypimu, greitai užšaldytų maisto produktų laikymo ir paskirstymo metu prieš jų pardavimą galutiniam vartotojui;

kadangi dėl techninių priežasčių tam tikras temperatūros padidėjimas yra neišvengiamas ir dėl to gali būti toleruojamas su sąlyga, kad jis nepažeidžia produktų kokybės, kurią galima užtikrinti laikantis geros laikymo ir paskirstymo praktikos, ypač atsižvelgiant į tinkamą atsargų apyvartos lygį;

kadangi tam tikrų techninių įrenginių, šiuo metu naudojamų greitai užšaldytų maisto produktų vietiniam paskirstymui, techninės savybės negali kiekvienu atveju užtikrinti, kad temperatūra atitiks ribas, nustatytas šioje direktyvoje, ir todėl reikia numatyti pereinamąją sistemą, leidžiančią esamą medžiagą naudoti visą jos įprasto vartojimo laikotarpį;

kadangi šioje direktyvoje turi būti tik nusakyti tikslai, kuriuos turi atitikti greitajam šaldymui naudojami įrenginiai ir temperatūra, būtina laikyti, tvarkyti, gabenti ir paskirstyti skirtuose įrenginiuose bei technikoje;

kadangi valstybėms narėms oficialių patikrų būdu privalu užtikrinti, kad naudojami įrenginiai tinktų nurodytiems uždaviniams įgyvendinti;

kadangi dėl tokių patikrų visos oficialios sertifikavimo sistemos prekybai tampa nereikalingos;

kadangi pageidautina numatyti galimybę naudoti kriogeninius skysčius tiesioginiam sąlyčiui su greitai užšaldytais produktais; kadangi dėl to šie skysčiai turi būti pakankamai inertiški, kad neperduotų maisto produktams jokių sudėtinųjų dalių tokiais kiekiais, kurie galėtų pakenkti žmonių sveikatai arba sukelti nepriimtinių maisto medžiagų sudėties pokyčių ar paveikti jų juslines savybes;

⁽¹⁾ OL C 175, 1985 7 15, p. 296 ir OL C 12, 1989 1 16.⁽²⁾ OL C 104, 1985 4 25, p. 17.

kadangi, norint įgyvendinti šį uždavinį, reikia patvirtinti tokių medžiagų sąrašą ir nustatyti jų grynumo kriterijus bei naudojimo sąlygas;

kadangi greitai užšaldytiems maisto produktams, skirtiems galutiniam vartotojui ir restoranams, ligoninėms, valgykloms bei kitoms panašioms visuomeninio maitinimo įstaigoms, ženklinimo taikomos taisyklės, nustatytos 1978 m. gruodžio 18 d. Tarybos direktyvoje 79/112/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su galutiniam vartotojui parduoti skirtų maisto produktų ženklinimu etiketėmis, pateikimu ir reklama, suderinimo ⁽¹⁾ su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais Direktyva 86/197/EEB ⁽²⁾; kadangi šia direktyva reikia nustatyti išsamią informaciją, taikytiną tik greitai užšaldytiems maisto produktams;

kadangi, norint palengvinti prekybą, taip pat reikėtų priimti greitai užšaldytų maisto produktų, kurie nėra tiekiami šaldyti galutiniam vartotojui ar restoranams, ligoninėms, valgykloms bei kitoms panašioms visuomeninio maitinimo įstaigoms, ženklinimo taisykles;

kadangi, norint supaprastinti ir pagreitinti šią procedūrą, Komisija turi priimti techninio pobūdžio įgyvendinimo priemones;

kadangi visais atvejais, kuriais Taryba įpareigoja Komisiją įgyvendinti maisto produktams nustatytus reikalavimus, reikėtų nustatyti tvarką, nustatančią glaudų bendradarbiavimą tarp valstybių narių ir Komisijos Maisto produktų nuolatiniame komitete, įkurtame Tarybos sprendimu 69/414/EEB ⁽³⁾,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

1. Ši direktyva taikoma greitai užšaldytiems žmogui vartoti skirtiems maisto produktams (toliau – greitai užšaldyti maisto produktai).

2. Šioje direktyvoje sąvoka „greitai užšaldyti maisto produktai“ reiškia maisto produktus:

— užšaldytus tam tikru šaldymo būdu, vadinamu greituoju šaldymu, kurio metu didžiausios kristalizacijos zona įveikiama kaip galima greičiau, priklausomai nuo produkto rūšies, o galutinė produkto temperatūra (po terminės stabilizacijos) nuolat palaikoma -18°C arba žemesnė visuose taškuose, ir

— parduodamus taip, kad būtų matyti, jog jie turi šią ypatybę.

Šioje direktyvoje ledai ir kiti valgomieji ledai nelaikomi greitai užšaldytais maisto produktais.

3. Ši direktyva taikoma nepažeidžiant Bendrijos nuostatų, susijusių su:

a) bendru rinkų organizavimu žemės ūkio ir žuvininkystės sektoriuose;

b) veterinarine higiena.

2 straipsnis

Tik 1 straipsnio 2 dalyje nurodyti produktai gali turėti 8 ir 9 straipsniuose numatytus pavadinimus.

3 straipsnis

1. Greitai užšaldytų maisto produktų gamybai naudojamos žaliavos turi būti geros kokybės, būti tinkamos prekybai ir atitikti joms keliamus šviežumo reikalavimus.

2. Produktai turi būti paruošiami ir šaldomi greitai, naudojant atitinkamus techninius įrenginius, siekiant kiek galima labiau apriboti cheminius, biocheminius ir mikrobiologinius pokyčius.

4 straipsnis

Tiesioginiam sąlyčiui su greitai užšaldytais maisto produktais leidžiama naudoti tik šias kriogenines medžiagas:

— orą,

— azotą,

— anglies dvideginį.

Nukrypdamos nuo pirmosios pastraipos, valstybės narės gali iki 1992 m. gruodžio 31 d. taikyti nacionalinius įstatymus, leidžiančius kaip kriogeninę medžiagą naudoti dichlordifluormetaną (R 12).

Grynumo kriterijai, kuriuos turi atitikti šios kriogeninės medžiagos, pririnkus nustatomi 12 straipsnyje nustatyta tvarka.

5 straipsnis

1. Greitai užšaldytų maisto produktų temperatūra turi būti pastovi ir visuose produkto taškuose -18°C arba žemesnė. Galimas trumpalaikis temperatūros šoktelėjimas, nevirsijantis 3°C galbenimo metu.

⁽¹⁾ OL L 33, 1979 2 8, p. 1.

⁽²⁾ OL L 144, 1986 5 29, p. 38.

⁽³⁾ OL L 291, 1969 11 19, p. 9.

2. nukrypimai vietinio paskirstymo metu ir mažmeninės prekybos vitrinose leidžiami esant tokioms sąlygoms:

- a) šie nukrypimai neturi būti didesni kaip 3 °C;
- b) tačiau jie gali siekti 6 °C mažmeninės prekybos vitrinose, jeigu ir tik tiek, kiek nusprendžia pačios valstybės narės. Tuo atveju valstybės narės parenka temperatūrą pagal atsargų ar produkto apyvartą mažmeninėje prekyboje. Jos praneša Komisijai apie panaudotas priemones ir tų priemonių naudojimo pagrindą.

Komisija peržiūri pirmesnėje pastraipoje numatytus nukrypimus, remdamasi technikos pasiekimais, ir prireikus teikia pasiūlymus Tarybai iki 1993 m. sausio 1 d.

3. Aštuonerius metus nuo pranešimo apie šią direktyvą valstybės narės vietiniam paskirstymui gali patvirtinti nukrypimus iki 6 °C.

6 straipsnis

1. Valstybės narės:

- a) užtikrina, kad greitajam užšaldymui, laikymui, gabenimui, vietiniam paskirstymui ir mažmeninės prekybos vitrinoms naudojama įranga būtų tokia, kuri garantuotų atitikimą šios direktyvos reikalavimams;
- b) atlieka greitai užšaldytų maisto produktų temperatūros atsitiktines oficialias patikras.

2. Valstybės narės nereikalauja, kad prieš parduodant greitai užšaldytus maisto produktus rinkoje arba pardavimo metu atitikimą 1 dalies nuostatomis liudytų oficiali pažyma.

7 straipsnis

Galutiniam vartotojui tiekiami greitai užšaldyti maisto produktai turi būti gamintojo ar pakuotojo įpakuoti į tinkamą pirminę pakuotę, kuri juos apsaugotų nuo mikrobiologinės ar kitokios išorinės taršos ir apdžiūvimo.

8 straipsnis

1. Direktyva 79/112/EEB taikoma produktams, kurie nurodyti šioje direktyvoje ir kurie toliau neapdoroti tiekiami galutiniam vartotojui ir restoranams, ligoninėms, valgykloms bei kitoms panašioms visuomeninio maitinimo įstaigoms, esant tokioms sąlygoms:

- a) prie prekės pavadinimo pridedamas vienas ar daugiau čia pateiktųjų užrašų:

daniškai: „dybfrosen“;

vokiškai: „tiefgefroren“ arba „Tiefkühlkost“ ar „tiefgekühlt“, ar „gefrostet“;

ispaniškai: „ultracongelado“ arba „congelado rapidamente“;

graikiškai: „βραδείας καταψύξης“ arba „ταχεία καταψύξης“ ar „υπερ-κατεψυγμευα“;

angliškai: „quick-frozen“;

prancūziškai: „surgelé“;

itališkai: „surgelato“;

olandiškai: „diepvries“;

portugališkai: „ultracongelado“;

- b) be trumpiausio laikymo datos, turi būti nurodytas laikotarpis, kiek pirkėjas gali laikyti greitai užšaldytus maisto produktus, ir laikymo temperatūra bei laikymo įrangos rūšis;
- c) ženklinant visus greitai užšaldytus maisto produktus etiketėmis, turi būti pateikiama nuoroda, pagal kurią būtų galima nustatyti jų pristatymo partiją;
- d) visų greitai užšaldytų maisto produktų etiketėje turi būti aiškus užrašas: „Atšildžius pakartotinai nešaldyti“.

9 straipsnis

1. Ženklinant etiketėmis 1 straipsnio 2 dalyje nurodytus produktus, kurie nėra skirti parduoti galutiniam vartotojui ar restoranams, ligoninėms, valgykloms bei kitoms panašioms visuomeninio maitinimo įstaigoms, turi būti pateikiama tik tokia išsami informacija:

- a) prekės pavadinimas, papildytas pagal šios direktyvos 8 straipsnio 1 dalies a punktą;
- b) neto masė, išreikšta masės vienetais;
- c) nuoroda, leidžianti nustatyti partiją;
- d) gamintojo arba pakuotojo, ar Bendrijoje įsisteigusio pardavėjo pavadinimas ar įmonės pavadinimas ir adresas.

2. 1 dalyje numatyta išsami informacija nurodoma ant pakuotės, konteinerio ar vyniojimo medžiagos arba prie jų pritvirtintoje etiketėje.

3. Šis straipsnis neapima visų smulkesnių ar išsamesnių metrologinių Bendrijos nuostatų.

10 straipsnis

Valstybės narės negali dėl priežasčių, susijusių su produktų gamybos techninėmis charakteristikomis, pateikimu ar ženklinimu, uždrausti ar apriboti produktų, kurie nurodyti 1 straipsnio 2 dalyje ir kurie atitinka šią direktyvą ir jai taikyti panaudotas priemones, pardavimą rinkoje.

11 straipsnis

Greitai užšaldytų maisto produktų bandinių paėmimo tvarka, jų temperatūros ir temperatūros transporto priemonėse, sandėliuose bei laikymo patalpose tikrinimo tvarka nustatoma pagal 12 straipsnį per 24 mėnesius nuo pranešimo apie šią direktyvą.

12 straipsnis

1. Kai laikomasi šiame straipsnyje numatytos tvarkos, Maisto produktų nuolatinio komiteto (toliau – komiteto) pirmininkas klausimą svarstyti perduoda tam komitetui savo paties iniciatyva arba kurios nors valstybės narės atstovo prašymu.

2. Komisijos atstovas pateikia komitetui priemonių, kurios turi būti patvirtintos, projektą. Komitetas savo nuomonę dėl projekto pareiškia per tokį laiką, kurį nustato pirmininkas atsižvelgdamas į klausimo skubumą. Komitetas priima sprendimą kvalifikuota balsų dauguma pagal Sutarties 148 straipsnio 2 dalį. Pirmininkas nebalsuoja.

3. a) Komisija patvirtina pasiūlytas priemones, jei jos atitinka komiteto nuomonę;
- b) kai pasiūlytos priemonės neatitinka komiteto nuomonės arba jei nepareiškiami jokia nuomonė, Komisija nedelsdama pateikia Tarybai pasiūlymą dėl priemonių, kurių turi būti imtasi. Taryba sprendžia kvalifikuota balsų dauguma;
- c) jeigu Taryba, pasibaigus trijų mėnesių laikotarpiui nuo tos dienos, kai klausimas buvo jai pateiktas, nesiima jokių priemonių, pasiūlytas priemones patvirtina Komisija.

13 straipsnis

1. Valstybės narės imasi reikiamų priemonių šiai direktyvai įgyvendinti. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai. Priemonės, kurių imasi:

- ne vėliau kaip po 18 mėnesių nuo pranešimo apie šią direktyvą ⁽¹⁾ sudaro galimybę prekiauti šią direktyvą atitinkančiais produktais,
- ne vėliau kaip po 24 mėnesių nuo pranešimo apie šią direktyvą uždraudžia prekiauti šios direktyvos neatitinkančiais produktais.

2. Mažmeninės prekybos vitrinoms dar aštuonerius metus po pranešimo apie šią direktyvą valstybės narės gali taikyti tuos įstatymus, kurie buvo taikomi šios direktyvos įsigaliojimo dieną.

Valstybės narės apie tai praneša Komisijai, nurodydamos tokio sprendimo priežastis.

14 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 1988 m. gruodžio 21 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
V. PAPANDEOU

⁽¹⁾ Apie šią direktyvą valstybėms narėms buvo pranešta 1989 m. sausio 10 d.